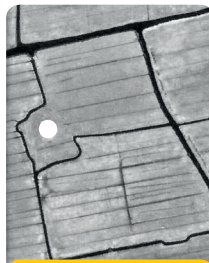

Terpen

Langs de Noordzeekust liggen veel terpen, opgehoogde plekken, aangelegd toen er nog geen dijken waren en de zee nog regelmatig het land overstroomde. Het begon met een huisterp voor een enkele boerderij. Later groeiden terpen aaneen en ontstonden terpdorpen. Er zijn in het Groninger en Friese kleigebied wel zo'n 1000 terpen geweest. Veel daarvan zijn rond 1900 afgegraven om de vruchtbare terpaarde te gebruiken in de landbouw. De terpen liggen vooral op de kleigebieden (groen), maar ook op de meer venige gronden (roze) vinden we dergelijke woonheuvels. Grou, Sitebuorren en Goaiingahuzen zijn voorbeelden.

In de periode van ca. 100 voor Chr. tot 250 na Chr. waren de omstandigheden voor bewoning in het veen- en klei-op-veengebied gunstig. In de eeuwen daarna overstroomde de zee steeds vaker en is op het veen een laagje 'knipklei' afgezet. Pas in de late Middeleeuwen raakt het gebied opnieuw bewoond. De overslibde terpjes werden vaak weer als vestigingsplaats gebruikt zoals Sitebuorren en in it Wyldlân. De meeste werden aanvankelijk alleen 's zomers bewoond. Pas toen de zee zich terugtrok, de Middellzee dichtslibde en men begon met dijkenbouw werd permanente bewoning weer mogelijk. Maar ook toen stonden veel weilanden 's winters onder water. In it Wyldlân moesten de boeren uiteindelijk weer wijken voor de wateroverlast.

In it Wildlân is de vroegere huisterp alleen nog te zien aan het slotenpatroon

Bron: Herinneringen aan Sitebuorren 48 onder Grou, door Anne Peenstra, oktober 2007
Terpen op de 'Bosatlas van Fryslân'.